

Security Service (MI5) :)

Po založení roku 1909 sa pozornosť služby sústredila hlavne na odkrývanie nemeckých spravodajských sietí vo Veľkej Británii. Podarilo sa jej odhaliť tzv. Steinhauerovu sieť, pozostávajúcu z dvadsiatich dvoch agentov.

Počas Prvej svetovej vojny však MI5 odhalila omnoho viac špiónov (pričom okolo tridsať ich bolo postavených pred súd). V Prvej svetovej vojne sa tiež výrazne zvýšil počet pracovníkov MI5. Z počiatkových 14 na 850.

V roku 1914 bol prijatý Zákon o obrane kráľovstva, ktorý dal MI5 veľké právomoci.

V roku 1916 vytvorilo Ministerstvo pre vojenský materiál, v spolupráci s MI5, oddelenie „zamestnaneckého spravodajstva“. To malo za úlohu sledovať a zatýkať osoby z radov odborov vyvolávajúce sociálne nepokoje (čím by sa narušila účasť Veľkej Británie vo vojne). Nasadení preto boli agenti-provokatéri. Lenže prišlo sa na to, že žiadna hrozba z týchto radov nehrozí. To malo za následok, že sa vystupňoval odpor verejnosti voči tajným službám. Najviac si ale svoju povest' poškodil jej vtedajší šéf MI5 Vernon Kell. Činnosť MI5 sa preto obmedzila len na vojenskú kontrašpionáž a jej rozpočet sa znížil z pôvodných 100 000 na 30 000 libier ročne. Znížil sa aj počet pracovníkov z 800 na 30. Vernon Kell, keďže chcel obnoviť činnosť MI5, nadviazal tajné kontakty s mnohými organizáciami, ktoré riadili pravicové strany. Jednou z nich bola organizácia Britskí fašisti, v ktorej získal ako agenta Maxwella Knighta. Jeho najvýznamnejším spojencom sa napriek tomu stalo ústredie konzervatívnej strany.

V roku 1931 MI5 opäť prevzala kontrolu nad civilnou a vojenskou kontrašpionážou na území Veľkej Británie. MI5, ktorá vtedy sídlila na Cromwell road, prešla reorganizáciou. Vytvorené boli štyri divízie; A-divízia správy, B-kontrarozvedka, C-bezpečnosť, D-spolupráca s armádou.

V období medzi dvoma svetovými vojnami vybudovala MI5 sieť agentov v komunistickej strane. Medzi najvýznamnejších agentov patrila Olga Greyová, ktorú riadil osobne Maxwell Knight. V roku 1937 sa menej dôležité oddelenia MI5 presťahovali do malého mesta Blenheim Palace a ostatné oddelenia do domu č. 58 na St. James's Street.

Krátko pred Druhou svetovou vojnou nariadil Winston Churchill kontrolu britských spravodajských služieb, ktorá zistila, že MI5 nie je na vojnu pripravená. Churchill preto nariadil odvolanie Vernona Kella a na jeho miesto v roku 1941 nastúpil David Petrie.

Počas Druhej svetovej vojny podnikla MI5 niekoľko zlých, ale aj dobrých operácií. K tým zlým patrí operácia, počas ktorej bolo zatknutých 22 000 nemeckých a rakúskych občanov a 4 000 Talianov podozrivých z pomáhania nacizmu. Väčšina týchto ľudí však pred nacizmom utiekla. K úspešným operáciám patrí tzv. Systém dvojitej hry, na ktorom sa podieľala aj kontrarozvedka MI6. Účelom dvojitej hry bolo „obrátiť“ chytených nemeckých agentov a prinútiť ich pracovať pre Britov. Nacisti tak dostávali falošné informácie. MI5, úspešná pri odhaľovaní nemeckých agentov, úplne zlyhala pri odkrývaní ruskej siete agentov v britskej spravodajskej komunite. Nepodarilo sa jej odhaliť tzv. Cambridgeskú pätku.

V rokoch 1953 až 1956 bol riaditeľom MI5 Dick White (neskôr šéf MI6). White uskutočnil ďalšiu reorganizáciu. Divízie sa zmenili na odbory; A-technické zabezpečenie a sledovací odbor, B-personálny odbor, C-bezpečnosť, D-kontrašpionáž, E-odbor bezpečnosti a spravodajskej činnosti v kolóniách, F-odbor boja proti podvratnej činnosti. MI5 sa ešte predtým presťahovala na Curzon Street, kde sídlila do roku 1972.

Dovtedajšiu nočnú moru MI5, ruských agentov, sa podarilo zahnať až v roku 1971, kedy Veľká Británia vyhostila 90 sovietskych diplomatov a pätnástim, ktorí boli na dovolenke neumožnila návrat. Z tohto úderu sa londýnska

rezidentúra KGB už nespamätala.

Po roku 1971 sa pozornosť MI5 zamerala na odborové hnutia a ľavicové zoskupenia. MI5 sledovala ich hlavných predstaviteľov, odpočúvala ich telefóny a nasadzovala tam svojich agentov. Táto činnosť vyústila do niekoľkých súdnych sporov, ktoré nabúrali povest' MI5. Organizácia sa začala rozkladať aj zvnútra. Margaret Thatcherová preto v roku 1982 vymenovala za riaditeľa MI5 Anthony Duffa. Jeho úlohou bolo zastaviť vnútorný rozklad organizácie. Snažil sa to urobiť hlavne tým, že prijal mladých pracovníkov a do vyšších funkcií menoval ženy.

Jednou z nich bola Stella Rimingtonová, ktorá sa roku 1992 stala riaditeľkou MI5. Jej menovanie prebehlo verejne. Rimingtonová sa intenzívne snažila napraviť povest' organizácie. Jedným z jej krokov preto bolo usporiadanie tlačovej konferencie, 16. júla 1993, na ktorej predstavila vládou vydanú brožúru popisujúcu úlohy služby a systém jej práce.

V polovici 90-tych rokov 20. storočia prebehla ďalšia reorganizácia. Pod zástupcu riaditeľa spadajú odbory A-technická podpora, D-kontrašpionáž, G-medzinárodný terorizmus, T-domáci terorizmus a IRA; pod riaditeľa spadajú odbory B-personálne záležitosti, H-financie, plánovanie, spracovanie informácií.

Roku 1996 sa riaditeľom stal Stephen Lander.

Súčasnú sídlo MI5 je v Temžskom paláci (stálo 245 miliónov libier).

Riaditelia MI5: Vernon Kell (1909-1940), David Petrie (1940-1946), Percy Silitoe (1946-1953), Dick White (1953-1956), Roger Hollis (1956-1965), Martin Furnival Jones (1965-1972), Michael Hanley (1972-1979), Howard Smith (1979-1981), Anthony Duff (1982-1988), Patrick Walker (1988-1992), Stella Rimingtonová (1992-1996), Stephen Lander (1996).